

Forandring, fordi jeg mener, der ikke her var nogen Nødvendighed for en Forandring. At foreslaa en Forandring rent vilkaarlig, som dog maaske alligevel ikke traf det, som man fra forskellige Sider satte Pris paa, har ikke fristet mig. Men nu hørte jeg, at det ærede Medlem (Pedersen-Nyskov), der førte Ordet for Flertallet her i Tinget, kunde ønske en Forandring der. Jeg skal gerne deltage i en Forhandling derom, jeg har ikke det fjerneste imod, at man løfter Grænsen opad. Nu er det jo saaledes: Ikke under 2 Tønder og ikke over 8. Jeg har ikke det fjerneste mod at sige: Ikke under 2 og ikke over 10, og med Hensyn til den Grænse, man ikke maa overstige uden Landbrugsministerens Samtykke, kunne vi udmærket godt blive enige om at sige 15 i Stedet for 12. Vi kunde maaske endog nok saa godt helt stryge Bestemmelsen her som ved Litra e. i § 3. Til syvende og sidst er det, det kommer an paa, det, som ogsaa er betonet af ærede Talere i Gaar: Laanens Størrelse og Kommissionens Vurdering af eller Skøn over Lodden som egnet til Statshusmandsbrug. Disse Grænser i § 4 kan man særdeles godt stryge, altsaa den hele Paragraf. Jeg skal ikke have noget derimod, og det er derfor ikke noget, der bør tænde Lidenskaberne i Brand.

Derimod er det et Spørgsmaal af mere væsentlig Betydning: at finde egnet Jord til rimelig Pris. Dette Forhold er omtalt i § 6, der er den samme, som vi have i den nugældende Lov. Sagen er, at naar Manden, der ønsker en Jordlod, selv kan finde den og komme overens med den Mand, der ejer Jorden, som han vil sætte sig i Besiddelse af, er Sagen lige til, saa er der ingen Ting i Vejen. Men saa siger § 6, at i det Tilfælde, han ikke selv kan finde en saadan Jordlod og kan arrangere sig med Jordejeren, kan han henvende sig „til Kommunalbestyrelsen, som derefter søger at fremkalde Tilbud fra private om Jord paa antagelige Vilkaar. Lykkes dette ikke, men Kommunalraadet finder, at der i Kommunen findes Jord i offentlig Besiddelse, der maatte egne sig til dette Øjemed, indleder det Forhandling med vedkommende Myndigheder om den fornødne Jords Overdragelse for en passende Pris. Om Udfaldet af disse Forhandlinger giver Kommunalraadet den paagældende Landarbejder Underretning, og det overlades da til ham selv, saafremt der er givet Tilsagn om Overdragelse af Jord, at foretage det videre fornødne til dens Erhvervelse.“

Det er Stillingen, saaledes som den har været efter de hidtidige Love, og som den altsaa ogsaa vil blive efter Forslaget her.

Nu tales der om, at det skulde være nødvendigt at gaa over til Ekspropriationsbestemmelser, men hertil maa jeg sige, at der er ingen af Kommissionsudtalelserne, der pege i den Retning. Der foreligger Udtalelser fra samtlige Amtskommissioner, men ingen af dem peger i Retning af, at det skulde være nødvendigt at skride til Ekspropriationsbestemmelser. Der sidder 4 Kommissionsformænd her i Tinget, de ville være i Stand til at oplyse os om, hvorvidt der efter deres Opfattelse er Nødvendighed for at gribe til andre Midler for at sætte de jordlodsøgende i Stand til at faa Jord end dem, der ere givne i § 5. Der foreligger ikke for mig Udtalelser om, at der har vist sig uovervindelig Vanskelighed ved Erhvervelse af Jord. Her gives altsaa i § 6 Anvisning paa den Fremgangsmaade, at Kommunalbestyrelserne skulde se at fremkalde Tilbud, og kommer der ikke saadanne Tilbud fra private, kan man, hvis man har offentlig Jord indenfor sit Omraade, forhandle med den paagældende Myndighed om at faa overladt en Parcel til den jordlodsøgende. Jeg vil afvente de fortsatte Forhandlinger for at erfare, om der nu skulde være mere Stemmning for at knytte en Ekspropriationsbestemmelse hertil, end der tidligere har været. Der har tidligere været Tale om at sætte en Ekspropriationsbestemmelse i Forbindelse med Spørgsmaalet om Jord, der er i offentlig Besiddelse. Jeg tvivler om, at det er nødvendigt, men er der paa Rigsdagen Stemning for at gøre det nu — der har ikke været tilstrækkelig eller overvejende Stemning for det tidligere —, saa kunne vi se. At skride til Ekspropriationsbestemmelser overfor privat Jord tror jeg derimod er et Skridt, vi skulde betænke os ikke en og to, men flere Gange paa, i Særdeleshed da der ikke fra Amtskommissionerne eller overhovedet fra nogen Side foreligger Udtalelser med Bevisførelse for, at det har været umuligt at tilvejebringe Jord under den hidtidige Ordning.

Hovedpunktet bliver vel imidlertid de paagældende Ejendommers Laanværdi, og der maa jeg sige, at de 6,000 Kr. har jeg ikke valgt vilkaarligt eller i Blinde. Der er overvejende Enighed om, at Jordlodtageren skal være i Besiddelse af $\frac{1}{10}$ af Laanværdien, altsaa 600 Kr. De 600 Kr. ere det strengt nødvendige efter Loven, men det er ikke alt, hvad han har behov